

การศึกษาสภาพและแนวทางทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

A Study of Conditions and Guidelines for Learning Management according
to the Early Childhood Education Curriculum of the Year 2017 in Schools
under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1

ศุภนิดา อินทร์สุข¹ และนิรดา เวชญาลักษณ์²
Supanida Insuk and Nirada Wechayaluck

Received: May 07, 2022

Revised: August 01, 2022

Accepted: August 06, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประชากร คือ สถานศึกษา จำนวน 113 แห่ง กำหนดจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 แห่ง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 92 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 92 คน รวมทั้งสิ้น 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .971 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย และ 2) แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 พบว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยประกาศใช้อย่างถูกต้อง การจัดอบรมปฏิบัติการ การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย การสร้างหรือปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย การ

¹⁻² มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม; Phibulsongkram Rajabhat University

Corresponding author, e-mail: fai.supanida55@gmail.com, Tel. 085-6058531

จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ความเข้าใจกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการภายในสถานศึกษาให้เป็นระบบ ใช้สื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมและกิจกรรมที่หลากหลาย การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับและสร้างความเข้าใจในหัวข้อของการประเมินร่วมกัน

คำสำคัญ: หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย, ปฐมวัย, การจัดการเรียนรู้

Abstract

This research article aimed to study the condition and approach of learning management according to the Early Childhood Education Curriculum of the Year 2017 in schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 1. The population was 113 schools. The sample size was determined from Craigie and Morgan tables. A total of 92 sample groups were obtained. The informative group consisted of 92 school administrators and 92 preschool teachers, a total of 184 people. The tool was the 5-level estimation scale questionnaire with a confidence value of .971. The statistics used in the data analysis were mean and standard deviation. The results of the research found that 1) the conditions of learning management according to the Early Childhood Education Curriculum of 2017, overall were the highest average level. The aspect with the highest average value was the aspect of the management of environment, media and learning resources to promote the development and learning of early childhood children. The aspect with the lowest average was the preparation of an early childhood learning experience plan; and 2) the learning management guidelines according to the Early Childhood Education Curriculum of 2017 found that the curriculum for early childhood education schools was promulgated correctly. There should be training in operation, preparing a plan for organizing Early Childhood Learning Experiences, creating or improving early childhood education experience plans, organizing training activities to provide knowledge and understanding to parents and guardians, organizing environments, media and learning resources to promote systematic development within schools. A variety of innovative technologies and activities were used. Appropriate measurements and evaluations were recognized that would create an understanding of the topic of joint assessment.

Keywords: Early Childhood Education Curriculum, Early Childhood, Learning Management

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ได้ระบุการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ในหมวด 3 ระบบการศึกษา มาตรา 18 ไว้ว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษาดังต่อไปนี้ (1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้แก่ศูนย์เด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น (2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น (3) ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาลสถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 (ราชกิจจานุเบกษา, 2562) ได้ระบุแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้ในหมวด 1 บททั่วไป มาตรา 5 ไว้ว่าการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (1) ให้มารดาได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์เพื่อให้บุตรที่อยู่ในครรภ์มีสุขภาพและพัฒนาการที่ดี (2) ให้เด็กปฐมวัยอยู่รอดปลอดภัยและได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากการล่วงละเมิดไม่ว่าในทางใด (3) ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่รอบด้านทั้งทางร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัยเพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ 4 สร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยดีมีคุณธรรมมีวินัยใฝ่รู้มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถซึมซับสุนทรียในวัฒนธรรมที่หลากหลายได้ 5 ปุ่มเพราะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่นมีจิตวิญญาณการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาคและมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 6 ให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยได้รับความรู้ทักษะเจตคติที่ดีในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

การจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยซึ่งถือว่าเป็นวัยทองแห่งการเรียนรู้ การจดจำ การเลียนแบบสิ่งต่าง ๆ ต้องการความรัก การดูแล เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด เด็กวัยนี้จะเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การได้สำรวจ ทดลอง ค้นพบด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณลักษณะตามวัยที่เหมาะสมทั้ง 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยในปัจจุบันต้องดำเนินไปภายใต้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2561) ได้กำหนดหลักการสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ไว้ว่าในการจัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาให้เข้าใจเพราะในการจัดประสบการณ์ให้เด็กอายุ 3-6 ปีจะต้องยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษา โดยต้องคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของเด็กทุกคนทั้งเด็กปกติ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

รวมทั้งการสื่อสารและการเรียนรู้ หรือเด็กที่มีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาสเพื่อให้เด็กพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมบูรณ์โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลายบูรณาการ ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรงผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับพ่อแม่เด็กกับผู้เลี้ยงดูบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข เป็นคนดีของสังคมและสอดคล้องกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา สภาพเศรษฐกิจสังคมและสิทธิเด็ก โดยได้ความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนสถาบันศาสนาสถาบันประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในสถานศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญมากที่ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและแนวทางการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย (สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา, 2552) มีการพบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ดังนี้ 1) ผู้บริหารในสถานศึกษาบางแห่งไม่มีการนิเทศติดตาม 2) ไม่มีการผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) ไม่มีการกำหนดติดตามให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และนำผลจากการประเมินไปใช้ในการ พัฒนาคุณภาพเด็ก 4) ไม่มีการติดตามให้มีการนำหลักสูตรไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก 5) ไม่มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้เป็นต้น ในเรื่องของการเชื่อมต่อหลักสูตรปฐมวัยกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็พบปัญหาบางประการในสถานศึกษาบางแห่ง ดังนี้ 1) ไม่มีการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) ผู้บริหารไม่ได้จัดให้มีการพบปะในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและครู 3) ขาดการให้ความร่วมมือในการระดมการแก้ปัญหาเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก

ด้วยเหตุผลและหลักการดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาวิเคราะห์การบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นและเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 30 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของสถานศึกษาในแต่ละอำเภอ แบ่งเป็น สถานศึกษาอำเภอบางระกำ จำนวน 41 แห่ง และสถานศึกษาอำเภอเมืองพิษณุโลก จำนวน 51 แห่ง และกำหนดให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 92 คน และครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย จำนวน 92 คน ได้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 184 คน นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ .971 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย สถิติพรรณนาที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสรุปผลการวิจัยนำเสนอโดยพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยรวมมีอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก โดยลำดับแรกคือการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด และการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .61) โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก โดยลำดับแรก คือ การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .63) รองลงมา คือ การวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .62) และ การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .63) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .61) โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก โดยลำดับแรก คือ ข้อ 1 สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ($\bar{X}$

= 4.56, S.D. = .67) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อ 2 สถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ก่อนจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = .69) และข้อ 3 สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = .67) อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 10 สถานศึกษาประชาสัมพันธ์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ($\bar{X}$ = 4.45, S.D. = .74) อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = .65) โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก โดยลำดับแรกคือ ข้อ 2 สถานศึกษาวางแผนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัยอย่างเป็นขั้นตอน ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = .70) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อ 5 สถานศึกษาส่งเสริมการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ($\bar{X}$ = 4.49, S.D. = .69) และข้อ 3 สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยที่สามารถมองเห็นได้เป็นรูปแบบที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับ ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = .69) อยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 1 สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยสอดคล้องกับโครงสร้างและบริบทของโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.44, S.D. = .72) อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = .63) โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก โดยลำดับแรกคือ ข้อ 4 สถานศึกษามีเกณฑ์การประเมินการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ชัดเจนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = .65) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อ 7 สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองให้มีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = .67) และ ข้อ 3 สถานศึกษาวางแผนการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัยอย่างเป็นขั้นตอน ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = .67) อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 3 สถานศึกษาส่งเสริมการปรับปรุงพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = .) อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = .63) โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก โดยลำดับแรกคือ ข้อ 2 สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ใช้พื้นที่บริเวณภายในสถานศึกษาสำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = .65) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อ 3 สถานศึกษาสนับสนุนนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = .67) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 1 สถานศึกษาสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = .66) อยู่ในระดับมากที่สุด

1.6 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = .62) เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก โดยลำดับแรก คือ ข้อ 9 สถานศึกษานำผลจากการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = .66) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อ 3 สถานศึกษาวางแผนทางรองรับการประเมินตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = .64) และข้อที่ 7 สถานศึกษาประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = .65) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 2 สถานศึกษาส่งเสริมการวัด ประเมินผล ความรู้ความสามารถที่แท้จริงของบุคลากรตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = .67) อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ภาพรวม มีดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูเขียนหรือปรับแผนการสอนที่มีอยู่แล้ว เพื่อมุ่งที่จะใช้สอนจริง โดยไม่ยึดติดรูปแบบของแผนการสอน แต่ควรมีหัวข้อที่สำคัญ คือ จุดประสงค์หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การประเมินผล การบันทึกหลังการสอน ปัญหาและข้อเสนอแนะ 2) เสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้มีจำนวนเพียงพอและมีการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีการนิเทศภายในอย่างเป็นกัลยาณมิตร เป็นการนิเทศเพื่อการพัฒนา 3) ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย 4) สนับสนุนการเตรียมการสอนของครู และความพร้อมของผู้เรียน 5) ส่งเสริมบุคลากรในการอบรมจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัย 6) สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ 7) สนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน สังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน การสาธิตการสอน กิจกรรมกลุ่มโรงเรียน กิจกรรมทางวิชาการ และ 8) สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยเป็นรูปแบบที่ชัดเจน สะดวกต่อการใช้งาน และตรวจสอบได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1) ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีแนวทางคือ 1) ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบโดยทั่วกันว่าทางโรงเรียนมีหลักสูตร หรือแนวคิดใดบ้างที่นำมาใช้กับเด็กปฐมวัย และต้องประชาสัมพันธ์ สื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร เพื่อจะได้รับความร่วมมือในการเรียนการสอนอย่างเต็มที่อีกด้วย 2) พัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรที่ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และเป็นหลักสูตรบูรณาการ 3) วางแผนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรที่แท้จริงของท้องถิ่นให้ได้หลักสูตรบูรณาการ เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจในเรื่องของการบริหารหลักสูตรมีความชัดเจนโดยยึดจากการประกาศใช้อย่างถูกต้อง และมีความต่อเนื่องเป็นรูปธรรม 5) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้บุคลากรและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าถึง และรับรู้ข้อมูลได้สะดวกขึ้น

2.2) ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย มีแนวทางคือ 1) อบรมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างหรือปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย 2) หลักสูตรต้องเปิดกว้างให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษาเพื่อสอดคล้องกับสถานศึกษาแต่ละที่ 3) สนับสนุนครูผู้สอนมีในการปรับปรุงเนื้อหาในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัย เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างและบริบทของโรงเรียน และตรงกับความต้องการผู้เรียนอย่างแท้จริง 4) สนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน สังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน การสาธิตการสอน กิจกรรมกลุ่มโรงเรียน กิจกรรมทางวิชาการ 5) ส่งเสริมกิจกรรมกระบวนการ PLC ในสถานศึกษาเพื่อทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางการแก้ไขหรือพัฒนาร่วมกันเพื่อให้การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3) ด้านการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย มีแนวทางคือ 1) สนับสนุนให้ครูรวมกลุ่มพัฒนาวิชาชีพด้วยกระบวนการ PLC โดยมีวิทยากรภายนอก หรือผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำแนวทางการจัดประสบการณ์ ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ 2) การนิเทศ ติดตามการดำเนินการ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา และข้อเสนอแนะที่เกิดจากการทำงานของครู เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 3) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมพัฒนาทักษะในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ 4) สนับสนุนการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจกับพ่อแม่ ผู้ปกครองในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่ไม่เน้นการอ่าน-เขียน 5) ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมปฏิบัติในด้านที่ตนเองสนใจสามารถนำมาปรับใช้กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของตนเองได้ 6) สนับสนุนเทคโนโลยี ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการของครู และเหมาะกับเด็กปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ให้มีความทันสมัย ตอบโจทย์ความต้องการของครู และเด็กปฐมวัย

2.4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย มีแนวทางคือ 1) ส่งเสริมการจัดการแหล่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เป็นระบบ วางแผนการใช้แหล่งการเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล มีการควบคุมกำกับ และติดตามประเมินผลการใช้แหล่งการเรียนรู้ 2) จัดหาแหล่งการเรียนรู้ หรือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของครู และวัยของผู้เรียน 3) สนับสนุนจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ไว้ให้พร้อมสำหรับบริการแก่ครู จัดระบบการผลิต การยืม การเก็บรักษา การซ่อมแซมให้ทันสมัยอยู่เสมอ 4) สำรวจความต้องการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนดำเนินการต่อไป จัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ 5) ปรับปรุงแหล่งการเรียนรู้ให้พร้อมสำหรับฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 6) ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยในการจัดการเรียนรู้

ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างและพัฒนานวัตกรรมและกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กได้รับองค์ความรู้และสนุกสนานกับการเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ

2.5) ด้านการวัดและประเมินผล มีแนวทาง คือ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถเพื่อพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชา 2) สร้างความตระหนักในสำคัญของการกำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร 3) วางแผนกำกับ ติดตาม และประเมินผล โดยกำหนดเป้าหมายเป็นระยะเวลา คือ 2 ครั้งต่อปีงบประมาณ เพื่อดูว่างานนั้นสำเร็จตามเป้าหมายคือเข้าใกล้เป้าหมายเพียงใดทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ 3) สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ตามความรู้ ความความสามารถของบุคลากรและประเมินผลตามสภาพจริง 4) มีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับของบุคลากร และสร้างความเข้าใจในหัวข้อของการประเมินร่วมกัน 5) ส่งเสริมการวัดและประเมินผลให้เป็นไปอย่างยุติธรรม รอบคอบ โดยยึดหลักเกณฑ์ที่ตั้งเอาไว้อย่างสมเหตุสมผล ไม่เข้าข้างฝ่ายใด และไม่มีอคติเอนเอียงต่อฝ่ายใด 6) สนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง และนำผลที่ได้มาแก้ปัญหา หรือพัฒนาการกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 7) มีเอกสารการวัดและประเมินผลเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจนสามารถตรวจสอบได้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต1 ได้เล็งเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-6 ปีซึ่งเป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดต่อการวางรากฐานพัฒนาการของมนุษย์ทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา เด็กวัยนี้จะมีธรรมชาติและลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป หากผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถสร้างแบบแผนทางพฤติกรรมและเจตคติที่ดีให้แก่เด็กปฐมวัยแล้ว เด็กก็จะสามารถเติบโตขึ้นเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถอยู่ในสังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับผลการวิจัยของกิตติชัย วงศ์ศิลปกุล (2563) พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มีจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัยของตนเอง ส่วนมากใช้แผนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้สำเร็จรูป เพื่อเป็นแนวทางเดียวกันสถานศึกษาอาจประชุมร่วมกัน จัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัยของตนเองเพื่อใช้เป็นรูปแบบในการจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุริยา คงมัน (2559) พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัด

สภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย

1.1 ด้านการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาประชาสัมพันธ์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษายังไม่มีความเข้าใจในการบูรณาการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เข้ากับบริบทของสถานศึกษาของตน จึงไม่สามารถประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทราบได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนุรักษ มาสเนตร (2552) ที่พบว่า โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้กับพ่อแม่ผู้ปกครองทราบ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย พบว่า ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยสอดคล้องกับโครงสร้างและบริบทของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดครูที่มีความรู้และความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยสอดคล้องกับโครงสร้างและบริบทของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของนันทินต์ อริยสัจ (2555) ที่พบว่า การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัยให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้งด้าน สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัยพบว่าในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาส่งเสริมการปรับปรุงพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการ PLC ของบุคลากรไม่เท่าที่ควร ไม่มีแกนนำในการทำกิจกรรมเพื่อติดตามผลการดำเนินการ ปัญหา และข้อเสนอแนะที่เกิดจากการทำงานของครู เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตนารณ เตปินตา (2555) ที่พบว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มพัฒนาวิชาชีพด้วยกระบวนการ PLC อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย พบว่า ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษาสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ขนาดของโรงเรียนที่มีความแตกต่างกันจึงได้งบประมาณจัดสรรที่แตกต่างกันและวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้นบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตรงตามความต้องการของบุคลากรและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตติยา พงษ์ปลัด (2555) ที่พบว่า ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมการวัด ประเมินผลความรู้ความสามารถที่แท้จริงของ

บุคลากรตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวัดประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ได้รับมอบหมายไม่ตรงกับความรู้ความสามารถที่แท้จริงของบุคคลนั้น เครื่องมือการวัดและประเมินผลไม่มีหลักเกณฑ์ชัดเจน และไม่ได้สร้างสร้างความเข้าใจในหัวข้อของการประเมินร่วมกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของมัทนา ฉวนพยัคฆ์ (2558) ที่พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมการวัดประเมินผลบุคลากรตามสภาพจริง อยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ภาพรวม มีดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูเขียนหรือปรับแผนการสอนที่มีอยู่แล้ว เพื่อบูชาที่จะใช้สอนจริง โดยไม่ยึดติดรูปแบบของแผนการสอน แต่ควรมีหัวข้อที่สำคัญ คือ จุดประสงค์หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การประเมินผล การบันทึกหลังการสอน ปัญหาและข้อเสนอแนะ 2) เสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้มีจำนวนเพียงพอและมีการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีการนิเทศภายในอย่างเป็นกัลยาณมิตร เป็นการนิเทศเพื่อการพัฒนา 3) ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนแผนการจัดการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย 4) สนับสนุนการเตรียมการสอนของครู และความพร้อมของผู้เรียน 5) ส่งเสริมบุคลากรในการอบรมจัดทำแผนการจัดการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย 6) สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการจัดทำแผนการจัดการจัดประสบการณ์ 7) สนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน สังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน การสัทธิการสอน กิจกรรมกลุ่มโรงเรียน กิจกรรมทางวิชาการ 8) สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัยเป็นรูปแบบที่ชัดเจน สะดวกต่อการใช้งาน และตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเชิด ขำนิศาตร์ (2556) ที่พบว่า โรงเรียนควรจัดครูปฐมวัยที่มีคุณสมบัติตรงสาขาเข้าสอน มีการพัฒนาครูปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนจัดสรรงบประมาณในการ สนับสนุนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารมอบหมายภาระงานครูให้น้อยลงเพื่อที่ครูจะสามารถ จัดกิจกรรมได้ครบตามตารางกิจกรรมประจำวัน ครูได้มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อาจควรมีการตรวจสอบและประเมินผลการเรียนให้คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การนิเทศ ติดตามผลการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้รู้จักเทคนิคและวิธีการสอนอย่างหลากหลาย ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการจัดประสบการณ์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการกำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลก่อนวางแผนการจัดการเรียนการสอน ขณะที่ผลการวิจัยของสิทธิพันธ์ ห้อยพรมราช (2557) พบว่า โรงเรียนควรมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา มีการประชุมครูเพื่อ วางแผน กำกับ ติดตาม แต่งตั้งคณะกรรมการ ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมรับการอบรม สัมมนา ที่สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจัด ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรนำผลการปรับปรุงหลักสูตรไปใช้ และปรับปรุงอย่างเป็นระบบ การประเมินผลหลักสูตรเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการวัดประเมินผล การเรียนรู้ของครู การวิจัยเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับ การนำหลักสูตรไปใช้ การมีส่วนร่วม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการ

พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับแต่ละ ท้องถิ่น และการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยได้รับทราบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญญภรณ์ นุชเฉย (2551) พบว่า โรงเรียนควรมีการวางแผนและกำหนดระยะเวลาในการวัด และประเมินผลบุคลากรครบทุกด้าน ตามสภาพ จริงโดย วิธีการและเครื่องมืออย่างหลากหลาย มีการจัดหาคู่มือหรือเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล จัดทำเครื่องมือให้สอดคล้องกับการประเมินแต่ละด้าน สร้างความเข้าใจในหัวข้อของการประเมินร่วมกัน และนำผลการประเมินที่ได้มาชี้แจงเพื่อให้บุคลากรนำผลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก โดยลำดับแรก คือ การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย การวัดและประเมินผล และการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัยตามลำดับดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยการนำแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด มีการบริหารตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีการใช้แผนพัฒนาการศึกษามากำหนดเป็น แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการของครู บุคลากรทางการศึกษาและเด็กปฐมวัย จัดให้มี สถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีประสบการณ์ความรู้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษากำหนด

2. การวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด มีการวัดและประเมินผลตามที่เกณฑ์กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่มีตัวชี้วัดและตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน วัดและประเมินผลได้ตรงตามความสามารถของตัวบุคคล เพื่อให้การทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษามีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ สามารถบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาว่าควรปรับปรุง และพัฒนางานในด้าน

3. การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด มีการส่งเสริม สนับสนุนการให้ความรู้ คำแนะนำในการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัยให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น รวมถึงการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัยอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจ การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องสามารถนำไปจัดทำเพื่อให้ตรงกับความต้องการและเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร การพัฒนาตนเอง ผลการนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้กับเด็กปฐมวัย มีระบบสามารถตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาเพื่อรักษาให้สถานศึกษาดำเนินไปในทิศทางสู่เป้าหมายอย่างถูกต้อง เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้บริหารศึกษาควรศึกษาการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนา ต่อยอด การสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยทั้งในเรื่อง งบประมาณ และทรัพยากรที่จำเป็นเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ศรุสภา.
- กิตติชัย วงศ์ศิลปกุล. (2563). การบริหารการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธัญญาภรณ์ นุชเฉย. (2551). การนำเสนอรูปแบบแนวทางการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นันทนิตย์ อริยสัจ. (2555). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุญเชิด ชำนิศาสตร์. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการ ในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี. (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสยาม.
- พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562. (2565, 30 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 136 ตอนที่ 56 ก, หน้า 5-16.

- มัทนา ฉวนพยัคย์. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตติยา พงษ์ปลัด. (2555). การจัดสภาพแวดล้อมสถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- รัตนภรณ์ เตปินตา. (2555). ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา. (2552). รายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยปี 2551-2552. กรุงเทพฯ: เพลิน สตูดิโอ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2561). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็ก อายุ 3-6 ปี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สิทธิพันธ์ ห้อยพรมราช. (2557). แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอบางคล้าของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุริยา คงมัน. (2559). การจัดการศึกษาปฐมวัยกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อนุรักษ มาสเนตร. (2552). ศึกษาการดำเนินงานการบริหารด้านการศึกษาตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กกรมอนามัยของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในเขตบางซื่อ. (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.